gemeente
Barneveld

Organisatieonderdeel: Samenleving
Behandelaar: A. Kruider
Telefoonnummer:

Voorstelnr. 3381
Barneveld, 12 maart 2024
Portefeuillehouder: J. de Heer-Verheij

☐Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:

☐Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Uitvoeringsagenda aanpak laaggeletterdheid 2024**

Gevraagde beslissing:
1. In te stemmen met de uitvoeringsagenda aanpak laaggeletterdheid 2024

1. Inleiding

In 2023 heeft het college het plan van aanpak laaggeletterdheid (hierna: PVA 2023-2026) vastgesteld. Als uitwerking hiervan stelt het college jaarlijks een uitvoeringsagenda vast. De uitvoeringsagenda bevat de activiteiten op jaarbasis ten opzichte van:

- Het vergroten van kennis en bewustwording over laaggeletterdheid bij maatschappelijke organisaties, in de wijk, bij werkgevers en binnen de gemeentelijke organisatie;
- Het ontwikkelen van een aanbod van activiteiten en cursussen op het gebied van basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden) op maat;
- En het doorbreken van het taboe en schaamte rondom laaggeletterdheid.

Met dit collegevoorstel vragen we u in te stemmen met de uitvoeringsagenda aanpak laaggeletterdheid voor 2024 (bijlage 1).

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

- Een toename in het bereik van inwoners met moeite met basisvaardigheden;
- Een toename in het bereik van inwoners met moeite met basisvaardigheden en Nederlands als moedertaal (NT1).

Over 2023 had het Taalhuis 80 bezoekers (ten opzichte van 58 over 2022). Tegelijkertijd zien we dat het bereik van inwoners met Nederlands als moedertaal (NT1-ers) een uitdaging blijft. Van de 35 deelnemers aan een traject op het gebied van basisvaardigheden in 2023, ging het om 7 NT1-ers. De uitdaging om NT1-ers te bereiken, zien we ook terug in het landelijk beeld en is genoemd als bijzonder aandachtspunt in het landelijk overheidsprogramma Tel mee met Taal.

b) Maatschappelijk effect

- Laaggeletterden stimuleren om uit zichzelf een gezonder en duurzamer leven op te bouwen.
- De samenleving stimuleren om de aanpak van laaggeletterdheid als vanzelfsprekend te zien.

3. Argumenten

1.1 De uitvoeringsagenda voor 2024 borduurt voort op een evaluatie van de activiteiten uit 2023

In 2023 zijn we gestart met het PVA 2023-2026 via de eerste uitvoeringsagenda. De activiteiten uit deze uitvoeringsagenda zijn geëvalueerd (bijlage 2). Samen met de leden van de Stuurgroep Vergroten Basisvaardigheden (Bibliotheek Barneveld, CJG Barneveld, Obs de Lijster, Taalhuis Barneveld en Welzijn Barneveld) hebben we gekeken:

- In hoeverre inzet in 2023 succesvol is geweest;
- En op welke manier in de uitvoeringsagenda voor 2024 voortgeborduurd kan worden op succesvolle inzet in 2023.

Een voorbeeld is dat we in 2023 via het trainen van professionals en vrijwilligers hebben ingezet op het versterken van bewustwording over laaggeletterdheid in de wijk. In 2024 willen we hierop voortborduren door in te zetten op samenwerking in de wijk op aanbodniveau. Hierbij kan gedacht worden aan camouflage-aanbod: het toevoegen van basisvaardigheden aan bestaande activiteiten in de wijk (zoals het toevoegen van

een taalcomponent aan een bingo), zodat laagdrempelig aanbod ontstaat en NT1-ers in beeld gebracht en bereikt kunnen worden.

1.2 De uitvoeringsagenda voor 2024 zet nieuwe kansrijke sporen uit

Het PVA 2023-2026 beschrijft verschillende kansrijke sporen/ambities. Een voorbeeld is de inzet van ervaringsdeskundigen in de aanpak. Dit kan op verschillende manieren:

- Het promoten van leertrajecten in de communicatie naar de doelgroep;
- Voorlichting geven over (de aanpak van) laaggeletterdheid op bijeenkomsten;
- Het beoordelen en adviseren over communicatie van overheden, instanties en bedrijven;
- En advies geven over gemeentebeleid.

De inzet van ervaringsdeskundigen binnen de aanpak van laaggeletterdheid kan helpen schaamte en taboe te doorbreken en NT1-ers (bij wie dit een grotere rol speelt) te bereiken. In 2023 is er incidenteel ingezet op ervaringsdeskundigen in de aanpak. Zo is er als onderdeel van een traject gericht op het vergroten van kennis over laaggeletterdheid bij team werk en inkomen (gemeente) bijvoorbeeld een bijeenkomst met een ervaringsdeskundige geweest. Bij deze incidentele inzet bleek het al lastig om een (landelijk acterende) ervaringsdeskundige beschikbaar te vinden. In 2024 willen we bekijken waar in de aanpak structureel behoefte aan is en hoe we dit regionaal en/of lokaal kunnen organiseren.

4. Kanttekeningen

De aanpak van laaggeletterdheid vraagt investering op verschillende sporen. Het effect van deze investering, zoals het vergroten van de bewustwording over laaggeletterdheid in de samenleving, is vaak moeilijk te kwantificeren en niet altijd direct terug te zien in bijvoorbeeld het aantal bezoekers van het Taalhuis. Een grote uitdaging in de aanpak doet zich voor in de schaamte en taboe die met laaggeletterdheid (bij vooral NT1-ers) samenhangen. Hierdoor is het bereiken van de doelgroep en daarmee bijvoorbeeld ook het werven van ervaringsdeskundigen een proces van langere adem.

5. Financiën

De uitvoeringsagenda aanpak laaggeletterdheid 2024 kan gedekt worden uit de reguliere begroting.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

De uitvoeringsagenda voor 2024 (en de evaluatie van de uitvoeringsagenda 2023) is tot stand gekomen in samenwerking met de leden van de Stuurgroep Vergroten Basisvaardigheden: Bibliotheek Barneveld, CJG Barneveld, Obs de Lijster, Taalhuis Barneveld en Welzijn Barneveld. Zij staan vanuit hun maatschappelijke functie dicht bij de inwoners die moeite hebben met basisvaardigheden en kunnen vanuit deze ervaring meepraten over wat voor hen helpend kan zijn. In 2024 willen we mogelijkheden voor uitbreiding van de stuurgroep onderzoeken en verkennen hoe we ervaringsdeskundigheid een plek kunnen geven.

b) Communicatie

Het bereiken van de doelgroep vraagt een gerichte aanpak. Dit is uitgewerkt in de uitvoeringsagenda voor 2024.

7. Uitvoering

Planning:

Na vaststelling van de uitvoeringsagenda 2024, zal hier uitvoering aan gegeven worden door het Taalhuis samen met de stuurgroepleden.

Evaluatie/controle

Jaarlijks worden de activiteiten opgenomen in de uitvoeringsagenda van het voorgaande jaar geëvalueerd en wordt er een nieuwe uitvoeringsagenda voor het betreffende jaar vastgesteld.

8. Bijlagen

1. Uitvoeringsagenda aanpak laaggeletterdheid 2024
2. Evaluatie uitvoeringsagenda aanpak laaggeletterdheid 2023

gemeente Barneveld

Uitvoeringsagenda aanpak laaggeletterdheid 2024

De uitvoeringsagenda voor 2024 is opgebouwd aan de hand van de bouwstenen aan de hand waarvan het plan van aanpak laaggeletterdheid 2023-2026 ook is opgebouwd: kennis, toegankelijkheid, communicatie, voorzieningen en samenwerking. Hieronder wordt langs de verschillende lijnen ingegaan op de activiteiten die voor 2024 op de planning staan.

Onderstaande uitvoeringsagenda is de startpositie voor 2024, waarbij geldt dat ontwikkelingen zoals de vaststelling van het regionale uitvoeringsplan laaggeletterdheid (WEB) en het programma bestaanszekerheid nog van invloed kunnen zijn op welke manier activiteiten in 2024 opgepakt gaan worden.

Kennis

Doelstelling:
Kennis en bewustwording over laaggeletterdheid in de gemeentelijke uitvoering, bij maatschappelijke organisaties, in de wijk en bij werkgevers vergroten, zodat zij zich gaan verkennen en ontwikkelen ten opzichte van:

- **Het herkennen en signaleren van laaggeletterdheid bij inwoners of personeel, waaruit eventueel doorverwijzing naar lesaanbod plaatsvindt.**
- **Het vereenvoudigen van de eigen communicatie.**
- **En het koppelen van basisvaardigheden aan het eigen aanbod, zoals het toevoegen van een taalcomponent aan een bingo door een buurthuis.**

Activiteit	Beoogd resultaat	Uitvoerende partij
Het vergroten van kennis over laaggeletterdheid binnen de gemeentelijke uitvoering	• In 2024 gaan we verder met het vergroten van kennis over laaggeletterdheid bij team werk en inkomen. We zetten in op het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid in de dienstverlening naar inwoners. • Met de inzet bij team werk en inkomen wordt een traject ontworpen (Stichting Lezen en Schrijven is hierbij ook betrokken) die ook bij andere teams, zoals schuldhulpverlening, geïmplementeerd kan worden.	Gemeente Barneveld Stichting Lezen en Schrijven
Het vergroten van kennis over laaggeletterdheid bij maatschappelijke organisaties, in de wijk en bij werkgevers	• Net als in 2023, wordt in 2024 een organisatie actief door het Taalhuis benaderd om professionals en/of vrijwilligers te trainen op het herkennen en signaleren van laaggeletterdheid. • We onderzoeken samen met de regiocoördinator werkgeversaanpak of in 2024 een Barneveldse werkgever als onderdeel van de regionale werkgeversaanpak getraind kan worden in het herkennen en signaleren van laaggeletterdheid.	Taalhuis Gemeente Barneveld Regiocoördinator werkgeversaanpak Taalhuis

Toegankelijkheid

Doelstelling:
Het bereik van de NT1 doelgroep (Nederlands als moedertaal) met een op maat gemaakte aanpak vergroten.
Nb. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van het aanbod formele (resulterend in een certificaat) en nonformele cursussen en activiteiten vanuit de aanpak laaggeletterdheid.

Activiteit	Beoogd resultaat	Uitvoerende partij
Ervaring opdoen met camouflage-aanbod	• Ervaring opdoen met camouflageaanbod (het koppelen van basisvaardigheden aan bestaande activiteiten in de wijk) is vanuit het project Leren wat je wilt in 2023 in Barneveld niet opgepakt. In 2024 wordt een vindplaats van NT1-ers in de wijk actief door het Taalhuis benaderd om deze samenwerking op te zetten.	Taalhuis
Taalcafé in Voorthuizen opstarten	• In 2024 starten we een Taalcafé in Voorthuizen op.	Taalhuis
NT1 leesgroep door ontwikkelen	• Vanuit het Taalhuis is er een activiteit gericht op oefenen met lezen en schrijven voor NT1-ers. Deze activiteit willen we in 2024 door ontwikkelen, waarbij ook gekeken wordt naar de aansluiting met het formele aanbod.	Taalhuis
Ontwikkeling doorgaande lijn naar het Taalhuis	• In 2024 pakken we de ontwikkeling van een doorgaande lijn van activiteiten met een taalcomponent (van bijvoorbeeld Welzijn Barneveld) met het aanbod vanuit het Taalhuis verder op.	Taalhuis

Communicatie

Doelstelling:
Het aanbod voor inwoners die moeite hebben met één of meer basisvaardigheden onder de aandacht brengen.

Activiteit	Beoogd resultaat	Uitvoerende partij
Inzet van ervarings-deskundigen	• Momenteel wordt gewerkt aan de regionale uitvoeringsagenda laaggeletterdheid (WEB) voor 2024. In samenwerking met de regio willen we bekijken of hierin de oprichting van een regionale taalambassade opgenomen kan worden. Een taalambassade is te zien als de thuisbasis van een groep taalambassadeurs (ervaringsdeskundigen op het vlak van laaggeletterdheid) en hun ondersteuner(s), een ontmoet- en ontwikkelplek. • Wanneer een regionale taalambassade in 2024 niet haalbaar blijkt, zal hier in 2024 lokaal op ingezet worden, door de opties voor lokale werving van een ervaringsdeskundige met stichting ABC (vrijwilligersorganisatie van en voor laaggeletterden) te verkennen.	Regionale samenwerking Foodvalley Gemeente Barneveld Taalhuis Gemeente Barneveld Taalhuis
Taalhuis regulier	• Het vergroten van de zichtbaarheid via sociale media, aanpassingen op de website en het doorontwikkelen van de reguliere nieuwsbrief, maar ook in de relatie tot maatschappelijke partners zoals potentiële doorverwijzers (netwerken).	Taalhuis
Week van lezen en schrijven	• De ‘Week van lezen en schrijven’ is een moment waarop landelijk intensief over de aanpak laaggeletterdheid gecommuniceerd wordt. Voor	Taalhuis

	2024 zal de taalhuiscoördinator hiervoor activiteiten uitwerken en daarbij waar mogelijk samenwerken met collega's taalhuiscoördinatoren in de regio Foodvalley.	

Voorzieningen

Doelstelling: **Het borgen van de kwaliteit van de aanpak laaggeletterdheid en het Taalhuis.**		
Activiteit	**Beoogd resultaat**	**Uitvoerende partij**
Deelname regionale WEB-aanbesteding	• In 2024 wordt de nieuwe regionale aanbesteding van het formele lesaanbod (WEB) voorbereid en vindt deze plaats. De gemeente Barneveld neemt deel aan de werkgroep en zet hierbij in op een goede verbinding tussen formeel en nonformeel aanbod en doorstroom van cursisten.	Regionale samenwerking Foodvalley Gemeente Barneveld
Migratie van registratiesysteem TOP naar Match	• Het registratiesysteem TOP heeft aangegeven niet door te gaan met de bouw van haar registratiesysteem. In 2024 vindt een migratie naar het registratiesysteem Match plaats.	Taalhuis

Samenwerking

Doelstelling: **Een sterk netwerk van partners die betrokken zijn bij de aanpak van laaggeletterdheid te behouden en uit te breiden**		
Activiteit	**Beoogd resultaat**	**Uitvoerende partij**
Onderzoeken mogelijkheden voor uitbreiding stuurgroep	• In 2023 is het onderzoeken van de mogelijkheden voor uitbreiding van de stuurgroep door verschuiving van activiteiten blijven liggen. In 2024 pakken we dit als Stuurgroep Vergroten Basisvaardigheden op, waarbij we goed kijken welke organisaties vanuit welk belang een verbondenheid hebben tot het thema en welk effect hun betrokkenheid teweeg kan brengen. We kijken of een stakeholdersanalyse kan helpen als onderlegger voor dit gesprek.	Stuurgroep Vergroten Basisvaardigheden
Deelname WEB-overleg	• In de regionale samenwerking Foodvalley is een regionaal plan (WEB) vastgesteld met doelen die overlap hebben met de doelen uit het plan van aanpak laaggeletterdheid 2023-2026. Met het nog vaststellen van het uitvoeringsplan voor 2024 moet ook het gesprek gevoerd worden over wat we als samenwerkende gemeenten van elkaar kunnen verwachten en waar krachten gebundeld kunnen worden, zoals bij de vorming van een regionale taalambassade.	Gemeente Barneveld
Deelname buurtgerichte aanpak	• Taal(barrières en -achterstanden) is één van de drie thema's uit de buurtgerichte aanpak in Rootselaar	Taalhuis

	west. Voor dit onderdeel neemt de taalhuiscoördinator deel. De taalhuiscoördinator koppelt de lessen die ze hierin opdoet terug naar de Stuurgroep Vergroten Basisvaardigheden.	
Samenhang met andere domeinen bewaken en aanbrengen	• Laaggeletterdheid kent een relatie tot andere levensdomeinen zoals armoede, schuldenproblematiek en gezondheid (basisvaardigheden is om deze reden betrokken bij de bouw van het programma bestaanszekerheid). Het bewaken en aanbrengen van samenhang van laaggeletterdheid met andere levensdomeinen, bijvoorbeeld via camouflageaanbod (denk aan een cursus gericht op gezond koken en leren rekenen), is daarom in de aanpak van belang.	Gemeente Barneveld

Bijlage 1. Overzicht cursussen en activiteiten

Het Taalhuis is een fysiek punt voor alle vragen rondom taal en digitaal meedoen. Hier zijn een coördinator Taalhuis en taalhuisdocent werkzaam. Ook zijn er diverse activiteiten en cursussen voor inwoners die moeite hebben met één of meer basisvaardigheden. Deze activiteiten behoren tot het nonformele aanbod, dat zich laat kenmerken door coaching/begeleiding en maatwerk. Naast nonformeel aanbod, verwijst het Taalhuis ook door naar formeel aanbod, dat uitgevoerd wordt door een professionele (regionaal gecontracteerde) aanbieder en resulteert in een certificaat. Hieronder volgt een overzicht:

Type aanbod	Traject	Uitvoerende organisatie	Omschrijving
Non formeel	NT1 leesgroep	Taalhuis	Oefenen met lezen en schrijven voor NT1-ers
	Taalmaatje	Taalhuis	Hulp met taal van een taalmaatje voor NT1-ers en NT2-ers
	Taalcafé (nieuw in 2023)	Taalhuis	Oefenen van spreekvaardigheid voor iedereen vanaf niveau A2
	Taal en thema (nieuw in 2023)	Taalhuis	Oefenen met basiszinnen en situaties zoals een doktersbezoek voor vrouwen (NT2) met een lage beheersing van de Nederlandse taal
	Praatlokalen	Welzijn Barneveld	Verschillende trajecten zoals Het Vrouwen Praatlokaal, het Mannen Praatlokaal en Het Koffielokaal waar deelnemers laagdrempelig en op een speelse manier oefenen met de Nederlandse taal
	Taal en kennis	Welzijn Barneveld	Een NT2-er wordt gekoppeld aan een vrijwilliger voor ondersteuning bij het leren van de Nederlandse taal, het vergroten van het sociale netwerk e/o het wegwijs worden binnen de Nederlandse cultuur
Formeel	Wet educatie beroeps-onderwijs	NL Training	Regionaal gecontracteerde formeel lesaanbod in een schoolse setting en resulterend in een certificaat
	Commercieel	Zoals Entreecollege Nederland en Taalschool Veluwe	Scholen met lesgroepen in Barneveld voor mensen die niet in aanmerking komen voor regionaal gecontracteerde formeel lesaanbod
Digitale vaardig-heids-cursussen		Bibliotheek Barneveld	Verschillende cursussen: Cursus Klik en Tik, Cursus Digisterker en Cursus DigiVitaler, waarmee deelnemers hun digitale vaardigheden kunnen verbeteren

In 2023 is ook de verantwoordelijkheid voor de financiering van het Informatiepunt Digitale Overheid overgeheveld naar de gemeente. Het Informatiepunt Digitale Overheid is een fysiek punt op verschillende locaties van de bibliotheek waar inwoners met vragen over online overheidsdienstverlening terecht kunnen. Hier ontvangen inwoners informatie en directe hulp, maar worden ze ook op weg geholpen naar een partnerorganisatie of digitale vaardigheidscursus voor verdere hulp. In 2023 is het IDO via een subsidierelatie met de bibliotheek Barneveld ingeregeld.

gemeente Barneveld

Evaluatie uitvoeringsagenda aanpak laaggeletterdheid 2023

De uitvoeringsagenda voor 2023 is opgebouwd aan de hand van de bouwstenen aan de hand waarvan het plan van aanpak laaggeletterdheid 2023-2026 ook is opgebouwd: kennis, toegankelijkheid, communicatie, voorzieningen en samenwerking. In bijlage 1 is de oorspronkelijke uitvoeringsagenda voor 2023 opgenomen. Hieronder wordt langs de verschillende lijnen teruggeblikt op de activiteiten die in 2023 ingezet zijn:

Status: Afgerond Lopend Niet uitgevoerd

Kennis

Doelstelling:
Kennis en bewustwording over laaggeletterdheid in de gemeentelijke uitvoering, bij maatschappelijke organisaties, in de wijk en bij werkgevers vergroten, zodat zij zich gaan verkennen en ontwikkelen ten opzichte van:

- **Het herkennen en signaleren van laaggeletterdheid bij inwoners of personeel, waaruit eventueel doorverwijzing naar lesaanbod plaatsvindt.**
- **Het vereenvoudigen van de eigen communicatie.**
- **En het koppelen van basisvaardigheden aan het eigen aanbod, zoals het toevoegen van een taalcomponent aan een bingo door een buurthuis.**

Activiteit	Resultaat	Status
Het vergroten van kennis over laaggeletterdheid binnen de gemeentelijke uitvoering	• Het Taalhuis heeft een presentatie gegeven bij team werk en inkomen over laaggeletterdheid en de rol die het Taalhuis bij de aanpak vervult. • De gespreksvoerders van team werk en inkomen hebben een e-learning over het herkennen van laaggeletterdheid gemaakt. • Er is een bijeenkomst geweest waarbij een ervaringsdeskundige met team werk en inkomen in gesprek ging. • Binnen team werk en inkomen zijn twee aandachtsfunctionarissen aangewezen, die als aanspreekpunt en vertegenwoordiger van het thema naar het team optreden.	
Het vergroten van kennis over laaggeletterdheid bij maatschappelijke organisaties, in de wijk en bij werkgevers	• Het Taalhuis heeft de training signaleren en herkennen van laaggeletterdheid gegeven aan een diverse groep professionals en vrijwilligers die werken vanuit Buurthuis Bronveld: een jongerenwerker van stichting Connect, iemand van de woningstichting, de beheerders van Bronveld, twee vrijwilligers van Bronveld en de buurtwerkers van Welzijn Barneveld.	

Toegankelijkheid

Doelstelling:
Het bereik van de NT1 doelgroep (Nederlands als moedertaal) met een op maat gemaakte aanpak vergroten.
Nb. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van het aanbod formele (resulterend in een certificaat) en nonformele cursussen en activiteiten vanuit de aanpak laaggeletterdheid.

Activiteit	Resultaat	Status
Voorstelling LTTRS	• In het Schaffelaartheater en op verschillende scholen in Barneveld is de voorstelling LTTRS georganiseerd, wat 916 bezoekers (kinderen en ouders) heeft getrokken. Docenten waren ook aanwezig en hadden vooraf een e-learning gemaakt over laaggeletterdheid. • Na bemiddeling van een docent gaat er per maart 2024 een groep NT2-ers (Nederlands als tweede taal) starten in het Taalcafé in Voorthuizen. • Naar aanleiding van dit project zijn er bij het Taalhuis echter geen nieuwe NT1-ers aangemeld. Er is met een evaluatie met docenten geweest, waaruit naar voren kwam dat tijdsgebrek hier een reden voor was.	
Project Leren wat je wilt	• In de regionale samenwerking Foodvalley is via deelname aan het project 'Leren wat je wilt' ervaring opgedaan in het in beeld krijgen van vindplaatsen van NT1-ers in de wijk door het gebruik van data. In de gemeente Ede is ook geëxperimenteerd hoe met een vindplaats samengewerkt kan worden om camouflageaanbod te ontwikkelen. In Barneveld is deze stap in 2023 echter niet als zodanig gezet.	Project: Camouflage-aanbod:
Oprichting Taalcafé Barneveld	• In de Bibliotheek Barneveld is in 2023 een Taalcafé gestart, gericht op spreekvaardigheid en voor iedereen vanaf A2-niveau.	
Ontwikkeling doorgaande lijn naar het Taalhuis	• In 2023 is gestart met het werken aan een op elkaar afgestemde doorgaande lijn van activiteiten met een taalcomponent van Welzijn Barneveld (praatlokalen) met het aanbod vanuit het Taalhuis.	

Toelichting:
In 2023 heeft Taalhuis Barneveld 80 bezoekers gehad (2022: 58). Daarvan:

- *Zijn er 15 in 2023 gestart met een individueel taalmaatje (x3), het Taalcafé (x9) of Taal en Thema (x3).*
- *Wachten er 3 op een match met een vrijwilliger voor een individueel taalmaatje.*
- *Heeft er bij 12 een doorverwijzing plaatsgevonden naar derden;*
- *Is er bij 50 doorverwezen naar andere taalaanbieders in de gemeente Barneveld, waarbij het voor ongeveer de helft om een doorverwijzing naar NLTraining ging en ongeveer de helft naar een commerciële taalaanbieder.*

Verder laat 2023 zien dat er 35 actieve deelnemers waren aan een nonformeel traject vanuit het Taalhuis (2022: 17). Hierbij ging het om 7 NT1-ers (Nederlands als moedertaal). Net als het landelijk beeld, laten de resultaten over 2023 in Barneveld dus zien dat het bereik van de NT1 doelgroep een uitdaging is.

Communicatie

Doelstelling:
Het aanbod voor inwoners die moeite hebben met één of meer basisvaardigheden onder de aandacht brengen.

Activiteit	Resultaat	Status
Taalhuis regulier	• In 2023 heeft het Taalhuis inzet gepleegd op haar zichtbaarheid via sociale media, aanpassingen op de website en het opstarten van een reguliere nieuwsbrief, maar ook in de relatie tot maatschappelijke partners zoals potentiële doorverwijzers (netwerken).	
Lezingen bibliotheek	• Met ingang van 2023 zijn er vanuit het Taalhuis twee lezingen over laaggeletterdheid opgenomen in het reguliere programma van de bibliotheek. De lezing van Abdelkader Benali op 7 november 2023 trok 40 bezoekers.	
Week van lezen en schrijven	• De 'Week van lezen en schrijven' is een moment waarop landelijk intensief over de aanpak laaggeletterdheid gecommuniceerd wordt. In die week was bijvoorbeeld het Taalhuis aanwezig in het centrum van Barneveld om aan de deelnemers van het evenement Dorpsgolf (36 teams van diverse werkgevers uit de regio) te vertellen over het Taalhuis.	
Communicatie-campagne Doorbreken van taboe	• Het ontwerpen en uitvoeren van een communicatiecampagne gericht op het doorbreken van taboe en schaamte om laaggeletterdheid te normaliseren.	
Informatie-bijeenkomst Basisvaardig-heden	• Het organiseren van een informatiebijeenkomst voor verschillende partijen met een verbondenheid tot het thema laaggeletterdheid.	
Toelichting: *De volgende twee activiteiten zijn in 2023 niet uitgevoerd: Communicatiecampagne 'Doorbreken van taboe' en Informatiebijeenkomst Basisvaardigheden. Reden hiervoor was een verschuiving van activiteiten (zoals extra inzet op het vergroten van kennis over laaggeletterdheid in de wijk en deelname aan de bouw van het programma bestaanszekerheid). Ook speelde hierbij de keuze om deze activiteiten terug in het proces te plaatsen, waarbij de activiteiten nauwer worden afgestemd op de regionale samenwerking Foodvalley en ontwikkelingen zoals de bouw van het programma bestaanszekerheid.*		

Voorzieningen

Doelstelling: **Het borgen van de kwaliteit van de aanpak laaggeletterdheid en het Taalhuis.**		
Activiteit	**Resultaat**	**Status**
Certificering Taalhuis	• In 2023 heeft het Taalhuis zich met succes door de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT) laten certificeren, waarbij onder andere gekeken is naar de begeleiding van taalvrijwilligers, de kwaliteit van het lesaanbod en de samenwerking met andere organisaties. Dit certificaat is vier jaar geldig.	
Professionalisering van de monitoring binnen het Taalhuis	• Registratie van gegevens over verwijzingen aanbod volwasseneducatie en de progressie van deelnemers aan deze trajecten, werden eerder nog handmatig gedaan. Met het contracteren en gebruikmaken van het registratiesysteem TOP in 2023 is dit verder geprofessionaliseerd.	

Samenwerking

Doelstelling: **Het behouden en uitbreiden van een sterk netwerk van partners die betrokken zijn bij de aanpak van laaggeletterdheid**		
Activiteit	**Resultaat**	**Status**
Onderzoeken mogelijkheden voor uitbreiding stuurgroep	• Het onderzoeken van de mogelijkheden voor uitbreiding van de Stuurgroep Vergroten Basisvaardigheden, waarbij gekeken kan worden naar partners zoals Elan, de voedselbank en een werkgeversvertegenwoordiging.	
Toelichting: *Door prioritering en daaruit volgende verschuiving van activiteiten is het onderzoeken van mogelijkheden voor uitbreiding van de stuurgroep in 2023 niet opgepakt. Wel is in 2023 de samenwerking tussen de huidige stuurgroepleden onderdeel geweest van het certificeringsproces door CBCT. Door een externe partij hiernaar te laten kijken, is een basis gelegd voor de verdere door ontwikkeling van de samenwerking in de stuurgroep.*		

Bijlage 1. Uitvoeringsagenda aanpak laaggeletterdheid 2023

Uitvoeringsagenda 2023 'Aanpak laaggeletterdheid'

Kennis		
Activiteit	Uitvoerende partner	Planning
Onderzoeken inzet herkennen en signaleren laaggeletterdheid in gemeentelijke uitvoering	Gemeente Barneveld	2e kwartaal 2023

Toegankelijkheid		
Onderzoek vindplaatsen NT1-er in project 'Leren wat je wilt'	Taalhuis in samenwerking met gemeente Barneveld	Afsluiting uitwerkingsfase september 2023
Voorstelling LTTRS voor leerlingen en hun ouders	Taalhuis in samenwerking met verschillende basisscholen	Maart 2023

Communicatie		
Communicatiecampagne 'Doorbreken van taboe'	Taalhuis	3e kwartaal 2023
Week van Lezen en Schrijven	Taalhuis in samenwerking met stuurgroep leden	September 2023
Informatiebijeenkomst Basisvaardigheden	Bibliotheek Barneveld in samenwerking met het Taalhuis	September 2023

Voorzieningen		
Voorbereidende activiteiten certificering Taalhuis	Taalhuis in samenwerking met de leden uit de stuurgroep	Juni 2023
Informatiepunt Digitale Overheid	Taalhuis in samenwerking met Bibliotheek Barneveld	Gedurende het hele jaar 2023
NT1 groep Taalhuis	Taalhuis	Gedurende het hele jaar 2023
Taal & Thema	Taalhuis in samenwerking met Welzijn Barneveld	Start maart 2023. Pilot voor de duur van 1 jaar.
Taalcafé Veluwehal	Welzijn Barneveld	Gedurende het hele jaar 2023
Boekstart	Bibliotheek Barneveld	Gedurende het hele jaar 2023
VoorleesExpress	Bibliotheek Barneveld	Gedurende het hele jaar 2023
Cursus Klik en tik	Bibliotheek Barneveld	Gedurende het hele jaar 2023
Cursus Digisterker	Bibliotheek Barneveld	Gedurende het hele jaar 2023
Cursus DigiVitaler	Bibliotheek Barneveld	Gedurende het hele jaar

Samenwerking		
Onderzoeken mogelijkheden voor uitbreiding stuurgroep	stuurgroep	Q4 2023

Bijlage 2. Overzicht cursussen en activiteiten

Het Taalhuis is een fysiek punt voor alle vragen rondom taal en digitaal meedoen. Hier zijn een coördinator Taalhuis en taalhuisdocent werkzaam. Ook zijn er diverse activiteiten en cursussen voor inwoners die moeite hebben met één of meer basisvaardigheden. Deze activiteiten behoren tot het nonformele aanbod, dat zich laat kenmerken door coaching/begeleiding en maatwerk. Naast nonformeel aanbod, verwijst het Taalhuis ook door naar formeel aanbod, dat uitgevoerd wordt door een professionele (regionaal gecontracteerde) aanbieder en resulteert in een certificaat. Hieronder volgt een overzicht:

Type aanbod	Traject	Uitvoerende organisatie	Omschrijving
Non formeel	NT1 leesgroep	Taalhuis	Oefenen met lezen en schrijven voor NT1-ers
	Taalmaatje	Taalhuis	Hulp met taal van een taalmaatje voor NT1-ers en NT2-ers
	Taalcafé (nieuw in 2023)	Taalhuis	Oefenen van spreekvaardigheid voor iedereen vanaf niveau A2
	Taal en thema (nieuw in 2023)	Taalhuis	Oefenen met basiszinnen en situaties zoals een doktersbezoek voor vrouwen (NT2) met een lage beheersing van de Nederlandse taal
	Praatlokalen	Welzijn Barneveld	Verschillende trajecten zoals Het Vrouwen Praatlokaal, het Mannen Praatlokaal en Het Koffielokaal waar deelnemers laagdrempelig en op een speelse manier oefenen met de Nederlandse taal
	Taal en kennis	Welzijn Barneveld	Een NT2-er wordt gekoppeld aan een vrijwilliger voor ondersteuning bij het leren van de Nederlandse taal, het vergroten van het sociale netwerk e/o het wegwijs worden binnen de Nederlandse cultuur
Formeel	Wet educatie beroeps-onderwijs	NL Training	Regionaal gecontracteerde formeel lesaanbod in een schoolse setting en resulterend in een certificaat
	Commercieel	Zoals Entreecollege Nederland en Taalschool Veluwe	Scholen met lesgroepen in Barneveld voor mensen die niet in aanmerking komen voor regionaal gecontracteerde formeel lesaanbod
Digitale vaardig-heids-cursussen		Bibliotheek Barneveld	Verschillende cursussen: Cursus Klik en Tik, Cursus Digisterker en Cursus DigiVitaler, waarmee deelnemers hun digitale vaardigheden kunnen verbeteren

In 2023 is ook de verantwoordelijkheid voor de financiering van het Informatiepunt Digitale Overheid overgeheveld naar de gemeente. Het Informatiepunt Digitale Overheid is een fysiek punt op verschillende locaties van de bibliotheek waar inwoners met vragen over online overheidsdienstverlening terecht kunnen. Hier ontvangen inwoners informatie en directe hulp, maar worden ze ook op weg geholpen naar een partnerorganisatie of digitale vaardigheidscursus voor verdere hulp. In 2023 is het IDO via een subsidierelatie met de bibliotheek Barneveld ingeregeld.